

**บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนน
ในเขตอำเภอศีร์ษะฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี**
**The Role of Local Administrative Organisations
on Road Accident Assistance in Khiriratnikhom,
Suratthani**

วัชรินทร์ สอนศิลป์*

Wutcharin Sonsil

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหา และนำเสนอข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในเขตอำเภอ ศีร์ษะฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษามาจากผู้อำนวยการ ศูนย์ให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 4 แห่ง และหน่วยกู้ภัยจำนวน 1 แห่ง ในเขตอำเภอศีร์ษะฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วย 1) บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในเขตอำเภอศีร์ษะฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี 2)

* นักศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น; Email: Raksasa2010@hotmail.com

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่และการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ผลการศึกษาพบว่า บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในเขตอำเภอ ศิริรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี การจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกกิจการเป็นการดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดตามมาตรา (16) 1 ของพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 ขึ้น โดยให้มีโครงสร้างภารกิจหน้าที่และหน่วยงานปฏิบัติการร่วมประจำศูนย์อำนวยความสะดวก ประกอบด้วย 8 ฝ่าย 1 คณะที่ปรึกษา ได้แก่ คณะที่ปรึกษา ฝ่ายอำนวยความสะดวก ฝ่ายแจ้งเตือนภัย ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายสื่อสาร ฝ่ายรับบริจาค ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย และฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่และการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ได้แก่ การประสานงานล่าช้าเนื่องจากระบบการสื่อสาร รวมถึงการเข้าถึงผู้ประสบภัยล่าช้าเนื่องจากมีผู้มุ่งเหตุการณ์ก่อนเจ้าหน้าที่จะไปถึงสถานที่เกิดเหตุ การโทรศัพท์แจ้งเหตุที่เกิดขึ้นไม่ชัดเจนทั้งอาการผู้บาดเจ็บและสถานที่เกิดเหตุ เพราะอาการของผู้บาดเจ็บจะเป็นตัวกำหนดชนิดของรถพยาบาลฉุกเฉินที่จะออกไปช่วยเหลือ ไม่ทำให้เกิดส่งรถฉุกเฉินไปช่วยเหลือ แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ จัดซื้อวิทยุสื่อสาร พร้อมทั้งจัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้รายงานเหตุการณ์ทางวิทยุได้อย่างถูกต้อง จัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อให้เข้าถึงผู้ประสบภัยให้เร็วที่สุด ขอความร่วมมือจากประชาชนที่ใช้รถใช้ถนนกรณีมีเหตุฉุกเฉินให้ประชาชนเปิดทางให้รถฉุกเฉินไปก่อน ดำเนินการปรับปรุงระบบเครื่องหมายจราจร เช่น ป้าย เครื่องหมายบนพื้นทาง ไฟฟ้าส่องสว่าง และสัญญาณไฟจราจร ติดตั้งป้ายจำกัดความเร็วในเส้นทางที่อันตราย

คำสำคัญ: บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, การช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนน

Abstract

This research was intended to study the role, problems, and strategies on road accident assistance of local administrative organisations in Khiriratnikhom, Suratthani and provide suggestions. The target subjects were the directors of four local road accident assistance centres and one from a local rescue unit. The data was gathered using in-depth interviews, which consisted of 1) basic information about road accident assistance role of the organisations and 2) problems on operations and coordination with other organisations, problem management and obstacles. According to the study outcomes, the role of local organisation in establishing Emergency Operation Centres was in accordance to Provincial Disaster Prevention and Mitigation Plan of the Article (16) 1 of The Disaster Prevention and Mitigation Act B.E. 2550 by setting Special Command Centres comprised of eight departments and one council. The problems and obstacles in operations and coordination were the delay of communication due to communication system flaws, the delay in approaching the accident scenes due to rubbernecking and the failure in reporting the locations of the accident scenes via phone, and failure in describing the severity of injuries and damages, which led to the mistakes of sending a wrong type of rescue vehicles. The solutions to aforementioned problems and obstacles were to procure radio communication devices, provide training courses in using the devices to communicate properly, form rapid response units to respond quickly to

the situations, seek cooperation from the people to allow rescue vehicles to access the scenes, and improve road infrastructure such as signs, lights, etc.

Key Word: Role of Local Administrative Organizations, Road Accident Assistance

บทนำ

ท่ามกลางกระแสการพัฒนาประเทศในยุคโลกาภิวัตน์ประเทศไทยมีการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว มียานพาหนะส่วนบุคคลมากขึ้นและในขณะเดียวกันก็มีอัตราการบาดเจ็บและการตายที่เกิดจากอุบัติเหตุจราจรมากขึ้นด้วยเช่นกัน ปัญหาอุบัติเหตุจราจรทางบก เป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากขึ้นโดยตลอด จากการศึกษาวิจัยของกระทรวงสาธารณสุขพบว่าผู้ประสบอุบัติเหตุทางจราจรส่วนใหญ่มีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดประมาณ 150 - 200 มิลลิกรัมต่อปริมาณโลหิต 100 มิลลิกรัม ซึ่งปริมาณแอลกอฮอล์ในระดับนี้จะส่งผลให้สมองมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการกระตุ้นช้าลง ทำให้มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ทั้งนี้ตามบทบัญญัติของกฎหมายได้ห้ามไม่ให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะขับขี่บนถนนขณะที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดเกิน 50 มิลลิกรัมต่อปริมาณโลหิต 100 มิลลิกรัม

ข้อมูลศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี 2552-2554 ธ.ค. พบว่า ในช่วงปกติมีอุบัติเหตุเฉลี่ยเกิดขึ้นวันละ 8 ครั้ง มีผู้เสียชีวิตเฉลี่ยวันละ 0.60 คน ในช่วงเทศกาลปีใหม่มีอุบัติเหตุเฉลี่ยเกิดขึ้นวันละ 11 ครั้ง มีผู้เสียชีวิตเฉลี่ยวันละ 1.4 คน ซึ่งในช่วงเทศกาลปีใหม่ทางจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ให้

เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายได้เตรียมพร้อมรับมือและปฏิบัติการอย่างเข้มข้นตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและสร้างความอุ่นใจให้กับประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งมีบทบาท อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการ บริหารและพัฒนาจังหวัด และรวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่นๆ ได้บัญญัติไว้ให้ เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วย บทบาทและอำนาจหน้าที่เหล่านี้ ล้วนส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต สภาพเศรษฐกิจ สังคม และความเป็นอยู่ ของประชาชนในท้องถิ่นให้มีความอยู่ดีกินดีซึ่งตามหลักการของการจัดรูปแบบการ ปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เหตุผลสำคัญประการหนึ่งคือเพื่อให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลถือเป็น การปฏิบัติงานที่ตรงกับสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่มากที่สุด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรหนึ่งที่รับนโยบายจากภาครัฐในการป้องกันและ ลดอุบัติเหตุบนท้องถนนในช่วงเทศกาลต่างๆ ในแต่ละปีโดยการจัดตั้งศูนย์ให้บริการทาง จราจรทางบกแก่ประชาชนผู้สัญจรเดินทางบนท้องถนนในทุกๆ ตำบลในเขตองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งที่ผ่านมามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอศรีรัตนนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้จัดให้มีศูนย์ให้บริการประชาชนในการป้องกันและลดอุบัติเหตุ บนท้องถนนในด้านต่างๆ ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาขั้นตอนและกระบวนการต่างๆ ในการให้บริการแก่ประชาชนยังมีปัญหาในส่วนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการให้ข้อมูล การให้ ความช่วยเหลือในกรณีเกิดอุบัติเหตุ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น หรือการติดต่อสื่อสาร ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์บทบาทขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในเขตอำเภอศรีรัตนนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผลการศึกษาสามารถนำมาวิเคราะห์และเสนอ แนวทางแก้ไข ปรับปรุงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนน รวมทั้งสามารถนำข้อมูลจากการศึกษา มาเป็นนโยบายหรือแนวทางในการป้องกันและลดอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในเขตอำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในเขตอำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนน ในเขตอำเภอ คีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งประกอบด้วย 9 ฝ่าย (แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2553 – 2557) ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 4 อบต. และหน่วยกู้ภัยอำเภอคีรีรัฐนิคม จำนวน 1 แห่ง ด้านประชากร ศึกษาจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยกู้ภัย และผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่รับผิดชอบการป้องกันและลดอุบัติเหตุบนท้องถนน

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดอุบัติเหตุบนท้องถนน

เกิดจากคน ผู้ขับขี่ อาจจะมีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอันตรายบนท้องถนนได้ เช่น ขับซัดด้วยความประมาท ไม่มีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจร ไม่มีความชำนาญในการขับรถ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับรถดีพอ ไม่มีวินัยในการขับรถ ไม่มีจิตสำนึกแห่งความปลอดภัย

เกิดจากรถที่ใช้ไม่มีความพร้อมในการใช้งาน เช่นใช้รถที่เสื่อมสภาพหรือช่วงล่างของรถอยู่ในสภาพไม่ดี หรือระบบของพวงมาลัยไม่ดี หรือสภาพยางและลมที่ไม่ได้มาตรฐานเหมาะสมกับขนาดของรถและน้ำหนักที่บรรทุก หรือบรรทุกของเกินขนาด หรือระบบห้ามล้อไม่ดี

เกิดจากถนน อาจเกิดจากสภาพถนนชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อเป็นคลื่น ถนนเส้นผิวถนนเสื่อมคุณภาพ สภาพถนนลาดชันหรือลาดเอียงหรือโค้งมาก หรือสภาพถนนกำลังก่อสร้าง กำลังซ่อม เป็นต้น

เกิดจากสิ่งแวดล้อม อาจเกิดจากอุปกรณ์ที่ทำให้เกิดความปลอดภัยบกพร่อง ได้แก่ ป้ายเตือน ป้ายแนะนำ ป้ายบังคับไม่มีหรือมองเห็นไม่ชัด สีสันถนน สีขอบทางไฟแสงสว่าง ไฟกระพริบไม่มีหรือมองเห็นไม่ชัด หรือทัศนวิสัยไม่ดี ได้แก่ ฝนตก หมอกกลบ จอดูกเห็บตก น้ำท่วมทาง มีหมอกควันจากการเผาหญ้าหรือเผาฟางข้าวข้างทาง หรือการปล่อยสัตว์เกะกะกีดขวางทางสัญจร เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุบนท้องถนนของเจ้าหน้าที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งในเขตกรุงเทพมหานคร (เพ็ญจันทร์ พูลศิริ, 2542) ความโดยสรุป มูลนิธินี้มีขั้นตอนในการช่วยเหลืออย่างมีระบบ รวดเร็วและปลอดภัย ปัญหาและอุปสรรคที่พบขณะปฏิบัติงานคือ การจราจรติดขัดมาก การได้รับแจ้งสถานที่ที่เกิดเหตุไม่ชัดเจนนั้น

2. การช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากอุบัติเหตุจราจรทางบกของเจ้าหน้าที่ตำรวจใน จังหวัดอุทัยธานี (สุภัญญา วัฒนะโชติ, 2542) ความโดยสรุป เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.5 มีความรู้สึกที่ดีที่ได้ทำการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแต่ยังขาดความพร้อม ร้อยละ 67.6 ขาดแคลนอุปกรณ์เครื่องมือที่จำเป็นและความรู้ความสามารถในการ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยร้อยละ 55.9

3. การปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจราจรทางบกเบื้องต้นก่อนนำส่ง โรงพยาบาลของเจ้าหน้าที่ตำรวจและอาสาสมัครผู้ประสบภัย โดยการนำส่งผู้บาดเจ็บที่ โรงพยาบาลสระบุรี (ศรีสุรีย์ เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2542) ความโดยสรุป การปฏิบัติการ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยจราจรทางบกนั้นมีการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับ อาสาสมัครผู้ประสบภัยเท่านั้น ซึ่งทั้งนี้ผู้ให้การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บส่วนใหญ่ไม่ได้ช่วย ปฐมพยาบาลเบื้องต้น ณ จุดเกิดเหตุ ก่อนที่จะนำส่งโรงพยาบาลเพราะขาดแคลน อุปกรณ์ การปฐมพยาบาลเบื้องต้นที่ทำการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บส่วนใหญ่ไม่ถูกวิธี และขาด การเฝ้าระวังอาการขณะนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล

4. แนวทางการป้องกันอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนนในช่วงเทศกาล (อรุณรัตน์ ไชย วิริยโชติ, 2546) ความโดยสรุปสถานการณ์อุบัติเหตุจราจรในช่วงเทศกาลมีความรุนแรง สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาปกติ และมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นทุกปี นอกจากนี้ยัง พบว่า อุบัติเหตุจราจรในช่วงเทศกาลส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากปัจจัยด้านคนเป็นหลักถึงร้อยละ 95.33 ผู้วิจัยได้เสนอแผนปฏิบัติการการป้องกันอุบัติเหตุจราจรในช่วงเทศกาล โดย ยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้นได้เน้นประเด็นความสำคัญตามปัจจัยของการเกิดอุบัติเหตุ จราจรในช่วงเทศกาลซึ่งยังคงอยู่ที่ปัจจัยทางด้านคนเป็นหลัก

5. การช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุภัยบนท้องถนนในกรุงเทพมหานคร (นงลักษณ์ ตั้ง ตระกูลดุษฎี, 2551) ความโดยสรุป ผู้ที่ให้การช่วยเหลือเมื่อเกิดอุบัติเหตุภัยบนท้องถนนใน กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ประชาชนผู้พบเหตุ หน่วยกู้ชีพต่างๆ ตำรวจจราจร ศูนย์ เอราวิทย์กรุงเทพมหานคร เป็นต้นส่วนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยกู้ชีพพิเรน

ทร หน่วยแพทย์กู้ชีพโรงพยาบาล มูลนิธิร่วมกตัญญู และมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งนั้น แม้เจ้าหน้าที่จะได้รับการฝึกฝนอย่างดีในการให้ความช่วยเหลือ แต่บางครั้งนั้นขาดการประสานงานที่ดี ทำให้มีการแย่งผู้บาดเจ็บ นอกจากนี้โรงพยาบาลบางแห่งปฏิเสธที่จะรับผู้บาดเจ็บทำให้เกิดความล่าช้าในการส่งต่อผู้บาดเจ็บเข้ารับรักษาในโรงพยาบาล ข้อเสนอแนะจากการวิจัยว่า ควรมีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบในการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุบนท้องถนนในกรุงเทพมหานครให้ชัดเจน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ อำนวยการควบคุม กำกับดูแล การปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ ประสานและติดตามผลการปฏิบัติของฝ่ายต่างๆ ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ให้เป็นไปตามนโยบายและการสั่งการของผู้อำนวยการศูนย์ บริหารจัดการงานธุรการ งานการเงินและงานเบิกจ่าย งานพัสดุ และงานประชุมต่างๆ บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและข่าวกรองต่างๆ วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลทุกระยะจนกว่าเหตุการณ์กลับสู่ภาวะปกติ ประสานสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้สื่อมวลชนและประชาชนทราบ ประสานการตรวจเยี่ยมของผู้บังคับบัญชาและหน่วยงาน จัดระบบสื่อสารและโทรคมนาคมให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา ประสานหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือประชาชน และรับเรื่องราวร้องทุกข์ ติดตามข้อมูลสถานการณ์สาธารณภัย เฝ้าระวัง ติดตาม ประเมินสถานการณ์ตลอด 24 ชั่วโมง วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทุกระยะ และติดตามสถานการณ์สาธารณภัยอย่างต่อเนื่องจนกว่าเหตุการณ์กลับสู่ภาวะปกติ ดำเนินการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย ให้การรักษาพยาบาลและบริการแพทย์

ฉุกเฉินในพื้นที่เกิดเหตุ รักษาความสงบเรียบร้อยของพื้นที่ประสบภัย บริหารจัดการผู้เสียชีวิตให้เป็นไปด้วยความถูกต้องและเรียบร้อย จัดระบบส่งกำลังบำรุงเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ข้อเท็จจริงด้านสาธารณภัยและการให้ความช่วยเหลือให้ประชาชนได้รับทราบอย่างถูกต้องทันเหตุการณ์และต่อเนื่อง ประสานความร่วมมือกับสื่อมวลชนทุกประเภท เพื่อสนับสนุนควบคุมสถานการณ์และการแก้ไขปัญหาให้ลุล่วง กรณีที่มีข่าวเชิงลบ ควรดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารพร้อมชี้แจงข้อเท็จจริงให้สาธารณชนทราบ ติดตั้ง กำกับดูแล ระบบสื่อสาร เชื่อมต่อระบบสื่อสารระหว่างศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจกับเครือข่ายต่างๆ และจัดวางระบบสารสนเทศให้กับศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ รับผิดชอบเงิน สิ่งของ และออกใบเสร็จการรับบริจาคให้ถูกต้อง จัดทำบัญชีรับ-จ่าย สิ่งของบริจาคให้ถูกต้อง จัดเก็บรักษาสิ่งของที่ได้รับบริจาค และจัดส่งสิ่งของที่ได้รับบริจาคตามที่คุณีอำนวยการศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจมอบหมาย ตรวจตรา รักษาความปลอดภัยสถานที่เกิดสาธารณภัย และสถานที่ใกล้เคียง และจัดระเบียบการจราจรในพื้นที่เกิดเหตุสาธารณภัยพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง สำรองและประเมินความเสียหายและความต้องการของผู้ประสบภัย ให้การสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเจ้าหน้าที่ และอาสาสมัครที่มาปฏิบัติงาน ซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภคที่เสียหายให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเร็ว ซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม และสิ่งก่อสร้างที่เสียหายให้สามารถใช้การได้ ทำความสะอาด และฟื้นฟูบูรณะสิ่งเสียหายจากสาธารณภัย

วิธีการวิจัย

ศึกษาบริเวณเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอศรีรัตนนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหัก องค์การบริหารส่วนตำบลท่ากระดาน องค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาว องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านท่าเนียน และหน่วยกู้ภัย ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 4 แห่ง และหน่วยกู้ภัยจำนวน 1 แห่ง รวม 5 แห่ง และการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรคการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้อำนวยการศูนย์ให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยกู้ภัย

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในเขตอำเภอศรีรัตนนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจเป็นการดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดตามมาตรา (16) 1 ของพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 ขึ้น โดยให้มีโครงสร้างภารกิจหน้าที่และหน่วยงานปฏิบัติการร่วมประจำศูนย์ดังนี้

1. โครงสร้างศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ ประกอบด้วย 8 ฝ่าย 1 คณะที่ปรึกษา ได้แก่

1.1 คณะที่ปรึกษา

1.2 ฝ่ายอำนวยการ

1.3 ฝ่ายแจ้งเตือนภัย

- 1.4 ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ
- 1.5 ฝ่ายประชาสัมพันธ์
- 1.6 ฝ่ายสื่อสาร
- 1.7 ฝ่ายรับบริจาค
- 1.8 ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย
- 1.9 ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ

ส่วนที่ 2 การช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในเขตอำเภอศีร์ชฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี การปฏิบัติงานในช่วงปกติกับช่วงพิเศษ

ช่วงปกติ

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในเขตอำเภอศีร์ชฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี การปฏิบัติงานในช่วงเวลาปกติ ของศูนย์อำนวยการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในเขตอำเภอศีร์ชฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี และหน่วยกู้ภัย

1. หน้าที่ความรับผิดชอบ

เป็นหน่วยให้บริการที่สามารถให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ได้แก่ การตาม การห้ามเลือด การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน เป็นต้น หน่วยกู้ภัยมีเจ้าหน้าที่กู้ชีพ ที่ทำหน้าที่คอยช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ แต่ละคนมีหน้าที่เฉพาะจะต้องปฏิบัติการและรับผิดชอบ ทั้งนี้จะมีเจ้าหน้าที่กู้ชีพ 1 คนซึ่งเป็นหัวหน้าจะเป็นผู้ขับรถ ซึ่งจะต้องมีความชำนาญมาก เมื่อถึงที่เกิดเหตุก็ต้องร่วมเข้าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บด้วย และเมื่อออกเดินทางเพื่อส่งผู้บาดเจ็บไปโรงพยาบาลก็ต้องวิทยุแจ้งรายละเอียดไปยังศูนย์วิทยุของหน่วยงาน ส่วนเจ้าหน้าที่กู้ชีพอีกคนที่เรียกว่า คู่สาย เมื่อช่วยเหลือปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บ และนำขึ้นรถพยาบาลฉุกเฉินแล้ว จะต้องคอยเฝ้าระวังผู้บาดเจ็บอย่างเต็มที่โดยใช้อุปกรณ์ทาง

การแพทย์ภายในรพยบาลฉุกเฉิน เช่น กระเป๋าชุดปฐมพยาบาล เครื่องดูดเสมหะ ชนิดใช้มือ แท่งคอออกซิเจนและอุปกรณ์ในการให้ออกซิเจน และอุปกรณ์ขนย้าย เป็นต้น เจ้าหน้าที่กู้ชีพระดับนี้ ต้องสามารถช่วยผู้บาดเจ็บอาการไม่หนักมากสามารถช่วยเหลือผู้บาดเจ็บได้ทันที โดยการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเท่านั้นแล้วรีบนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาลที่ใกล้เคียง แต่ถ้าผู้บาดเจ็บอาการหนักมากไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ จะทำได้แค่ปฐมพยาบาลและเจ้าหน้าที่กู้ชีพเบื้องต้นผู้บาดเจ็บรอคอยการสนับสนุนจากรพยบาลฉุกเฉินระดับสูงบทบาทต่างๆ จะประสานความสัมพันธ์กันในรูปของระบบต่างๆ ต่างทำหน้าที่สมบูรณ์ และจะดำรงอยู่ต่อไปได้

2. ขอบเขตความรับผิดชอบ ได้แก่ อำเภอสิริรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รพยบาลกู้ชีพมูลนิธิร่วมกตัญญูซึ่งมีเขตความรับผิดชอบในแต่ละเขต ได้แก่เขตอำเภอสิริรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. ขั้นตอนของการช่วยเหลือ

3.1 รับแจ้งเหตุ

เมื่อเจ้าหน้าที่รับแจ้งเหตุ เจ้าหน้าที่ที่ประจำศูนย์วิทยุจะสอบถามรายละเอียดของบริเวณที่เกิดอุบัติเหตุ และอาการของผู้บาดเจ็บที่อยู่ที่เกิดเหตุ เจ้าหน้าที่ที่ประจำศูนย์วิทยุจะรีบแจ้งให้รพยบาลหน่วยกู้ภัยปฏิบัติหน้าที่อยู่บริเวณที่ใกล้ที่เกิดเหตุที่สุดออกปฏิบัติการช่วยเหลือทันที เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยนั้นจะต้องตื่นตัวเตรียมพร้อมปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลา (สำหรับรพยบาลกู้ภัย ถึงแม้บางครั้งโดยเฉพาะช่วงกลางวันอุบัติเหตุจราจรทางบกเกิดขึ้นน้อย เจ้าหน้าที่กู้ภัยและคู่สายอาจจะแบ่งเวลาพักผ่อนบ้างเพื่ออ้อมแรงไว้เวลากลางคืนซึ่งเป็นช่วงที่อุบัติเหตุจราจรทางบกเกิดขึ้นบ่อย เพราะเจ้าหน้าที่ต้องทำงาน 24 ชั่วโมง) เมื่อมีเหตุขอความช่วยเหลือ ต้องรีบเดินทางไปถึงที่เกิดเหตุอย่างรวดเร็วโดยใช้สัญญาณไซเรน และสัญญาณไฟวาบ บางครั้งอาจใช้เวลามากบ้าง ถ้าเป็นช่วงเวลาที่ยาจราจรติดขัด บางครั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรให้ความร่วมมือ

ในการใช้สัญญาณไฟตามสี่แยกช่วยอำนวยความสะดวกให้รถพยาบาลฉุกเฉินเดินทางไปถึงที่เกิดเหตุได้เร็วขึ้นด้วย ซึ่งถ้าไปถึงที่เกิดเหตุรวดเร็วเท่าไรจะเป็นผลดีกับผู้ป่วยบาดเจ็บ

3.2 การเดินทางไปที่เกิดเหตุ

ในการเดินทางแม้บางครั้งประชาชนยอมหลีกเลี่ยงให้ แต่ก็ยังมีในหลายครั้งที่ประชาชนไม่ยอมหลีกเลี่ยงทำให้รถพยาบาลฉุกเฉินกับรถที่วิ่งทั่วไปเกิดอุบัติเหตุชนกัน จนผู้ป่วยบาดเจ็บที่รับมามีอันตรายมากขึ้นและรถพยาบาลฉุกเฉินต้องถูกนำไปซ่อม เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ขาดรถพยาบาลฉุกเฉินปฏิบัติหน้าที่ เพราะไม่มีรถสำรองเจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยจะต้องไปช่วยงานรถพยาบาลฉุกเฉินคันอื่น ส่วนเจ้าหน้าที่ศูนย์ให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนจะเข้าปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่ศูนย์ปฏิบัติการ จึงต้องเพิ่มความระมัดระวังเป็นอย่างมากในการเดินทาง

3.3 ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อถึงที่เกิดเหตุ

เมื่อไปถึงสถานที่ที่เกิดเหตุ ก่อนจะทำการจอดรถต้องพิจารณาถึงตำแหน่งที่ปลอดภัย เพราะอาจเกิดอุบัติเหตุซ้ำซ้อนขึ้นขณะทำการช่วยเหลือได้ อาจจะขอความช่วยเหลือจากอาสาสมัครของหน่วยงานที่มาถึงก่อน หรือประชาชนที่ประสบเหตุช่วยดูแลความปลอดภัยในขณะที่ทำการช่วยเหลือปฐมพยาบาลผู้ป่วยก่อนนำขึ้นรถพยาบาลฉุกเฉิน ซึ่งอาสาสมัครหรือประชาชนที่ประสบเหตุให้ความช่วยเหลืออย่างดีการปฐมพยาบาลก่อนนำผู้ป่วยขึ้นรถ เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลและปฐมพยาบาลผู้ป่วยตามอาการ เมื่อนำผู้ป่วยขึ้นรถเรียบร้อยแล้วเจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยมีหน้าที่เป็นคู่สายจะอยู่ดูแลผู้ป่วยตลอดเวลาในการเดินทาง (คู่สาย หมายถึง เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยที่เป็นผู้ช่วย) และเผื่อระวังผู้ป่วยอย่างเต็มที่โดยใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์ภายในรถพยาบาลฉุกเฉิน ขณะเดินทางไปโรงพยาบาลที่เป็นเป้าหมายโดยใช้สัญญาณไซเรนและสัญญาณไฟวาบ

3.4 การนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาล

เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้า จะทำหน้าที่ขับรถพร้อมทั้งแจ้งวิทยุ รายงานรายละเอียดและอาการผู้บาดเจ็บไปยังศูนย์วิทยุของศูนย์ปฏิบัติการ และศูนย์วิทยุของศูนย์ปฏิบัติการ จะแจ้งต่อไปยังศูนย์ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนน

เกณฑ์การพิจารณาในการนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล

1. สอบถามจากผู้บาดเจ็บ

หรือสิทธิประโยชน์ที่มีการนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาลไหนต้องสอบถามผู้บาดเจ็บก่อน (ในกรณีที่ผู้บาดเจ็บรู้สึกตัว) ว่าจะให้ไปส่งโรงพยาบาลไหน ที่ไหน ไปส่งให้ได้ทุกที่ หรือส่งตามบัตรที่ผู้บาดเจ็บมีสิทธิประโยชน์อยู่ เช่น บัตรประกันชีวิต บัตรประกันสังคม บัตรทองหรือบัตรผู้ป่วยของโรงพยาบาล เป็นต้น กรณีที่ผู้บาดเจ็บไม่ระบุโรงพยาบาล เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยที่ปฏิบัติหน้าที่จะพิจารณาดังนี้ เช่น จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน พิจารณาตามหลักเกณฑ์มี 2 กรณีด้วยกัน คือ

1.1 บาดเจ็บเล็กน้อยมีแผลไม่มากจะนำส่งโรงพยาบาลเอกชนค่ารักษาพยาบาลไม่มากผู้บาดเจ็บพอจะจ่ายได้ หรือค่าใช้จ่ายไม่เกินจากค่าประกันผู้ประสบภัยจากรถ (บริษัทประกันภัยจะจ่ายครั้งละไม่เกิน 15,000 บาท) จะนำส่งโรงพยาบาลเอกชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงที่เกิดเหตุซึ่งจะได้รับการรักษาที่รวดเร็วและอย่างดี ถ้านำส่งโรงพยาบาลของรัฐบาล จะได้รับการรักษาช้ามากเพราะโรงพยาบาลก็มีผู้ป่วยฉุกเฉินที่ต้องดูแลอยู่แล้ว บาดเจ็บเล็กน้อยมีแผลไม่มากไม่แรงด่วนก็ต้องรอการดูแลรักษานาน

1.2 บาดเจ็บมาก จะนำส่งที่โรงพยาบาลรัฐบาลที่ใกล้เคียงที่สุด อาการหนักมาก คาดว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมาก ประกอบกับลักษณะผู้บาดเจ็บอาจจะดูไม่ใช่คนมีฐานะร่ำรวย ถ้านำส่งเข้าโรงพยาบาลเอกชนที่บริเวณใกล้เคียง โรงพยาบาลนั้นมักไม่ค่อยรับเข้ารับรักษา เพราะกลัวว่าจะไม่มีใครรับผิดชอบค่ารักษาพยาบาล จึงต้องพาไปรักษาที่โรงพยาบาลรัฐบาลที่ใกล้เคียงที่สุด (โรงพยาบาลศิริราช) และแน่ใจว่าจะรับผู้บาดเจ็บแน่นอนจึงนำส่งผู้บาดเจ็บให้กับแผนกฉุกเฉิน จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่

ปฏิบัติงาน พบว่าบางครั้งอาจจะได้รับการต้อนรับที่ไม่ไพเราะบ้าง ทั้งกริยาที่แสดงออก และการใช้คำพูด จนทำให้มีคำกล่าวที่พูดติดปากกันว่าปากกรรไกร ก็ทราบดีว่าคุณพยาบาลทำงานหนักมาทั้งวันอาจจะหงุดหงิดบ้าง แต่เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยยื่นมือให้ช่วยรับผู้บาดเจ็บเข้ารับการรักษาโดยไม่เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บไปที่อื่นอีก ซึ่งจะทำให้โรงพยาบาลจำต้องรับผู้บาดเจ็บเข้ารักษาการส่งมอบผู้บาดเจ็บเมื่อถึงโรงพยาบาลเป้าหมายแล้ว ซึ่งเจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยจะทำการส่งมอบผู้บาดเจ็บให้กับโรงพยาบาลนั้นๆ ให้รายละเอียดเกี่ยวกับผู้บาดเจ็บ แต่ยังคงให้การดูแลผู้บาดเจ็บจนกว่าจะมีเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ของโรงพยาบาลนั้นๆ รับเข้ารักษา และเจ้าหน้าที่กู้ชีพจะขอรับอุปกรณ์ที่ใช้ปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บกลับด้วย

2. การเดินทางกลับศูนย์ปฏิบัติการ

การเดินทางกลับ เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วเจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัยจะเดินทางกลับประจำจุดปฏิบัติการในพื้นที่รับผิดชอบโดยเร็ว แต่ใช้ความเร็วปกติและไม่ใช้สัญญาณเสียงและไฟ ซึ่งจุดที่ปฏิบัติงานเป็นเขตที่รับผิดชอบ ซึ่งส่วนมากจะเป็นปั๊มน้ำมันต่างๆ เพราะมีแสงสว่างมากตลอดเวลา ขณะรอการขอความช่วยเหลือจากประชาชนที่ต้องการให้ช่วยเหลือ ซึ่งเจ้าของปั๊มน้ำมันก็ยินดีให้จอด เพราะปั๊มน้ำมันจะมีความปลอดภัยจากมิถุนาชีฟต่างๆ เป็นการได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย

ช่วงพิเศษ

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในเขตอำเภอศรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี การปฏิบัติงานในช่วงเทศกาล ของศูนย์อำนวยการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในเขตอำเภอศรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี และหน่วยกู้ภัย

ช่วงเทศกาล

การดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาล กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการแจ้งประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. บูรณาการแผนปฏิบัติการ และให้การสนับสนุนในด้าน
 - 1.1 อัตรากำลัง
 - 1.2 ภารกิจ
 - 1.3 งบประมาณ
 - 1.4 การรณรงค์ให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ห่วงเวลา และสภาพพื้นที่ของแต่ละพื้นที่
2. สำรวจหรือจัดเวทีประชาคมในชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบเส้นทางบริเวณจุดเสี่ยง ได้แก่
 - 2.1 จุดที่เกิดอุบัติเหตุเป็นประจำ
 - 2.2 จัดทำป้ายสัญญาณเตือน
 - 2.3 เร่งปรับปรุง ซ่อมแซม แก้ไขสภาพถนนที่ชำรุด
 - 2.4 ติดตั้งไฟฟ้า และแสงสว่างบริเวณสองข้างทาง
 - 2.5 จัดทำป้ายแนะนำเส้นทางการเดินทาง
 - 2.6 ขอความร่วมมือผู้รับเหมาก่อสร้างหยุดดำเนินการก่อสร้างหรือซ่อมแซมถนนในช่วงเทศกาล
3. ตั้งจุดสกัดกั้นภายในระหว่างหมู่บ้าน ชุมชน เพื่อดูแล สอดส่อง หรือป้องปรามพฤติกรรมของวัยรุ่น ผู้ขับซัลดขณะมีเมา หรือผู้ขับขี่จักรยานยนต์โดยไม่สวมหมวกนิรภัย
 4. สนับสนุนหน่วยงานและผู้ปฏิบัติหน้าที่ในด้าน
 - 4.1 การตั้งจุดตรวจ/ด่านตรวจ
 - 4.2 ด้านบุคลากร
 - 4.3 วัสดุอุปกรณ์
 - 4.4 งบประมาณ
 5. ประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าวและสื่อทุกรูปแบบ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ

- 5.1 การปฏิบัติตามกฎจราจร
- 5.2 การระวังป้องกันอุบัติเหตุ
- 5.3 ขอความร่วมมือห้ามจุดไฟหรือก่อไฟเผาเศษวัชพืช สิ่งปฏิภูลริมสองข้างทาง
6. ขอความร่วมมือร้านค้าจ้งจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณสองข้างทางและในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในเขตอำเภอศรีรัตนนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่และการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ

1.1 การประสานงานล่าช้าเนื่องจากระบบการสื่อสาร รวมถึงการเข้าถึงผู้ประสบภัยล่าช้าเนื่องจากมีผู้ม้งดูแลเหตุการณ์ก่อนเจ้าหน้าที่จะไปถึงสถานที่เกิดเหตุ

1.2 การโทรศัพท์แจ้งเหตุที่เกิดขึ้นไม่ชัดเจนทั้งอาการผู้บาดเจ็บและสถานที่เกิดเหตุ เพราะอาการของผู้บาดเจ็บจะเป็นตัวกำหนดชนิดของรถพยาบาลฉุกเฉินที่จะออกไปช่วยเหลือ ไม่ทำให้เกิดส่งรถผิดชนิดไปช่วยเหลือ

1.3 เมื่อรับได้รับแจ้งเหตุศูนย์การช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนให้อำนวยความสะดวกในเรื่องการจราจรเพื่อการเดินทางไปถึงยังที่เกิดเหตุได้เร็วและสามารถนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาลได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัย แต่ประชาชนที่ใช้รถใช้ถนนไม่ค่อยหลีกเลี่ยงให้บางครั้งทำให้เกิดความล่าช้าในการนำส่งคนเจ็บไปยังโรงพยาบาล

1.4 บริเวณที่เคยเกิดอุบัติเหตุก็จะมีเกิดอุบัติเหตุขึ้นบ่อยๆ เนื่องจากเป็นทางโค้งหรือทางแคบทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

1.5 อุบัติเหตุส่วนมากเกิดจากสภาพยานพาหนะ ความประมาทของผู้ขับขี่หรือเมาแล้วขับทำให้ไม่มีสติในการขับขี่

2. แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

2.1 จัดซื้อวิทยุสื่อสาร พร้อมทั้งจัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้รายงานเหตุการณ์ทางวิทยุได้อย่างถูกต้อง

2.2 จัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อให้เข้าถึงผู้ประสบภัยให้เร็วที่สุด

2.3 ขอความร่วมมือจากประชาชนที่ใช้รถใช้ถนนกรณีมีเหตุฉุกเฉินให้ประชาชนเปิดทางให้รถฉุกเฉินไปก่อน

2.4 ดำเนินการปรับปรุงระบบเครื่องหมายจราจร เช่น ป้าย เครื่องหมายบนพื้นทาง ไฟฟ้าส่องสว่าง และสัญญาณไฟจราจร ติดตั้งป้ายจำกัดความเร็วในเส้นทางที่อันตราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณที่คาดว่าจะมีผลในการลดการเกิดอุบัติเหตุ เช่น บริเวณจุดอันตราย

2.5 กิจกรรมตรวจรถก่อนใช้ “ปลอดภัยแน่นอน” โดยตรวจสอบสภาพความพร้อมของรถยนต์ จักรยานยนต์ ฟรี ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดและศูนย์ตัวแทนจำหน่ายรถ และศูนย์บริการน้ำมัน กิจกรรมการให้บริการตรวจวัดและแก้ไขหลอดไฟโดยเข้าไปรถที่กำลังไฟมากเกินกฎหมายกำหนด

2.6 จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจออกกวาดชนจับกุมอย่างต่อเนื่องและจริงจังตลอดช่วงเทศกาล และเน้นกลุ่มผู้ใช้รถจักรยานยนต์ กลุ่มนักเรียน/นักศึกษาและทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน

2.7 ตั้งจุดตรวจความเร็ว แอลกอฮอล์ และการใช้อุปกรณ์นิรภัย รวมถึงใบอนุญาตขับขี่อย่างเข้มข้นตลอดช่วงเทศกาล และประสานกับหน่วยงานด้านสาธารณสุขเพื่อขอร่วมมือในการตรวจระดับแอลกอฮอล์

2.8 จัดให้มีบริการจุดพักริมทาง โดยมีบริการในด้านต่างๆ เช่น บริการน้ำดื่ม ผ้าเย็น อาหาร พยาบาล เป็นต้น

สรุปและอภิปรายผล

บทบาทขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนในเขตอำเภอศรีรัตนนิคม จังหวัด สุราษฎร์ธานี การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจเป็นการดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดตามมาตรา (16) 1 ของพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 ขึ้น โดยให้มีโครงสร้างภารกิจหน้าที่และหน่วยงานปฏิบัติการร่วมประจำศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจประกอบด้วย 8 ฝ่าย 1 คณะที่ปรึกษา ได้แก่ คณะที่ปรึกษา ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายแจ้งเตือนภัย ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายสื่อสาร ฝ่ายรับบริจาค ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย และฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ ซึ่งแต่ละฝ่ายมีบทบาทขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

คณะที่ปรึกษา มีหน้าที่ให้คำแนะนำ ปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ

ฝ่ายอำนวยการ มีหน้าที่อำนวยการ ควบคุม กำกับดูแล การปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ ประสานและติดตามผลการปฏิบัติของฝ่ายต่างๆ ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ให้เป็นไปตามนโยบายและการสั่งการของผู้อำนวยการศูนย์ บริหารจัดการงานธุรการ งานการเงินและงานเบิกจ่าย งานพัสดุ และงานประชุมต่างๆ บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ และข่าวกรองต่างๆ วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลทุกระยะจนกว่าเหตุการณ์กลับสู่ภาวะปกติ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้สื่อมวลชนและประชาชนทราบ ประสานการตรวจเยี่ยมของผู้บังคับบัญชาและหน่วยงาน จัดระบบสื่อสารและโทรคมนาคมให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา ประสานหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือประชาชน และรับเรื่องราวร้องทุกข์

ฝ่ายแจ้งเตือนภัย มีหน้าที่ติดตามข้อมูลสถานการณ์สาธารณภัย เฝ้าระวัง ติดตาม ประเมินสถานการณ์ตลอด 24 ชั่วโมง และแจ้งเตือนภัย วิเคราะห์สถานการณ์และ รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทุกระยะ และติดตามสถานการณ์สาธาณภัยอย่างต่อเนื่องจนกว่าเหตุการณ์กลับสู่ภาวะปกติ

ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ มีหน้าที่ดำเนินการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย ให้การรักษาพยาบาลและบริการแพทย์ฉุกเฉินในพื้นที่เกิดเหตุ และพื้นที่อพยพ รักษา ความสงบเรียบร้อยของพื้นที่ประสบภัย บริหารจัดการผู้เสียชีวิตให้เป็นไปด้วยความ ถูกต้องและเรียบร้อย จัดระบบส่งกำลังบำรุงเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ข้อเท็จจริงด้านสาธารณภัย และการให้ความช่วยเหลือให้ประชาชนได้รับทราบอย่างถูกต้องทันเหตุการณ์และ ต่อเนื่อง ประสานความร่วมมือกับสื่อมวลชนทุกประเภท เพื่อสนับสนุนควบคุม สถานการณ์และการแก้ไขปัญหาให้ลุล่วง กรณีที่มีข่าวเชิงลบ ควรดำเนินการตรวจสอบ ข้อมูลข่าวสารพร้อมชี้แจงข้อเท็จจริงให้สาธารณชนทราบ

ฝ่ายสื่อสาร มีหน้าที่ติดตั้ง กำกับดูแล ระบบสื่อสาร เชื่อมต่อระบบสื่อสารระหว่าง ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจกับเครือข่ายต่างๆ และจัดวางระบบสารสนเทศให้กับศูนย์ อำนวยการเฉพาะกิจ

ฝ่ายรับบริจาค มีหน้าที่รับบริจาคเงิน สิ่งของ และออกใบเสร็จการรับบริจาคให้ ถูกต้อง จัดทำบัญชีรับ-จ่าย สิ่งของบริจาคให้ถูกต้อง จัดเก็บรักษาสิ่งของที่ได้รับบริจาค และจัดส่งสิ่งของที่ได้รับบริจาคตามที่อยู่อาศัยการศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจมอบหมาย

ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย มีหน้าที่ตรวจตราและป้องกัน รักษาความปลอดภัย สถานที่เกิดสาธารณภัยจัดระเบียบการจราจรในพื้นที่เกิดเหตุสาธารณภัย พื้นที่รองรับ การอพยพ บ้านพักชั่วคราว และพื้นที่ใกล้เคียง

ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ มีหน้าที่สำรวจและประเมินความเสียหายและความต้องการของ ผู้ประสบภัย ให้การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย เจ้าหน้าที่ และอาสาสมัครที่มาปฏิบัติงาน

ซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภคที่เสียหายให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเร็ว ซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม และสื่อก่อสร้างที่เสียหายให้สามารถใช้การได้ ทำความสะอาด และฟื้นฟูบูรณะสิ่งเสียหายจากสาธารณภัย

ข้อเสนอแนะ

1. การช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนให้มีความช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วเพื่อให้เกิดการสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ประสบภัยบนท้องถนนให้น้อยที่สุด
2. การประสานงานกับภาคส่วนต่างๆ ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้มีความถูกต้องแม่นยำในการติดต่อสื่อสาร
3. ปรับปรุงระบบเครื่องหมายจราจร เช่น ป้าย เครื่องหมายบนพื้นทาง ไฟฟ้าส่องสว่างและสัญญาณไฟจราจร ติดตั้งป้ายจำกัดความเร็วในเส้นทางที่อันตราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณที่คาดว่าจะมีผลในการลดการเกิดอุบัติเหตุ เช่น บริเวณจุดอันตราย
4. จัดให้มีบริการจุดพักริมทาง โดยมีบริการในด้านต่างๆ เช่น บริการน้ำดื่ม ผ้าเย็น อาหาร พยาบาล เป็นต้น
5. เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ต้องมีความรู้ความชำนาญในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนเพื่อเป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนอย่างถูกต้องและเหมาะสม
6. การประชาสัมพันธ์ และการณรงค์ความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนยังไม่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างแท้จริง ทำให้ประชาชนยังไม่เกิดความรู้ความเข้าใจ ควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการประชาสัมพันธ์ และการณรงค์เพื่อให้สามารถ

เข้าถึงประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นให้มากยิ่งขึ้น โดยเน้นการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ให้มากยิ่งขึ้น

7. การป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนนให้ได้ผลที่ดีและยั่งยืน ให้นั้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยการเร่งจัดตั้งองค์กรระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้านเพื่อรับผิดชอบโครงการป้องกันอุบัติเหตุจราจรจากภาครัฐในระดับท้องถิ่น และเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการป้องกันอุบัติเหตุจราจรต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ควรทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนากระบวนการการช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ควรทำการศึกษาเรื่อง การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันอุบัติเหตุจราจร ควรทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกในอนาคต ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ณรงค์ เส่งประชา. 2541. **มนุษย์กับสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮาส์.

นางลักษณ์ ตั้งตระกูลดุษฎี. 2551. **การช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุบนท้องถนนในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาเมือง, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

พวงเพชร สุรัตน์กวีกุล. 2542. **มนุษย์กับสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2553 -2557.

วันเพ็ญ วงศ์ชัย. 2550. การนำนโยบายการลดอุบัติเหตุบนท้องถนนไปปฏิบัติ: ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการมาแล้วขับ ไม่ใช่แค่ปรับ จะถูกจับกุมประพบัติ ในเขตกรุงเทพมหานคร ของกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัดเพชรบุรี. 2554. **เอกสารการจัดการความรู้การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนจังหวัดเพชรบุรี**. เพชรบุรี: สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี.

สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน. สืบค้นวันที่ 2 กรกฎาคม 2555 จาก www.nu.ac.th/coursehp/001151/page5-1.htm.2550.

สุภา สุกุลเงิน. 2545. **ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หลังการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลในทัศนะของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อรุณรัตน์ ไชยวิริยโชติ. 2546. **แนวทางการป้องกันอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนนในช่วงเทศกาล**. วิทยานิพนธ์ วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมขนส่ง, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.